

Behandeld ()
Vastgesteld ()
Datum vaststelling 18-03-2005
Termijn
Aantal biz. 7 + bijl.
Exemplaarnummer 3 van 7

*Uitgedrukt in CVIN
7-8-3-05.*

Defensie

19
Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst
Kabinet van de Directeur

Bezoekadres:
Frederikkazerne, Gebouw 32
van der Burchlaan 31
Postadres:
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Aan Vz en leden CVIN

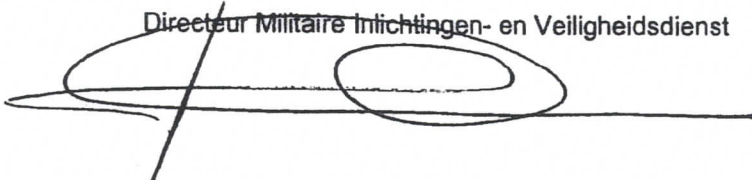
*050473577.
25-3-05*

Datum 18 maart 2005
Ons kenmerk KAB2005003
Onderwerp Dreigingsinschatting operaties NL krijgsmacht

Steller:

Hierbij bied ik U de CVIN-bijdrage van de MIVD aan met betrekking tot de dreigingsinschatting van operaties waaraan de Nederlandse krijgsmacht deelneemt.

Directeur Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

B. Dedden
Generaal-majoor

Bij beantwoording datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

18 maart 2005

Dreigingsinschatting operaties Nederlandse krijgsmacht

IRAK

Veiligheidssituatie

Het totaal aantal incidenten in geheel Irak is in de maand februari (gemiddeld 56 per dag) ten opzichte van de maand januari gedaald. De mate van daling na de verkiezingsperiode varieerde per regio in Irak. Vooral in de regio's Bagdad, Noord-Centraal, Centraal-Zuid en Zuid-Oost daalde het aantal incidenten ten opzichte van de maand januari met 40-60%. In het operatiegebied van de *Multi-National Division South East* (MNDSE) was de daling dusdanig groot dat in februari het lage geweldsniveau van maart 2004 weer is bereikt. In de regio's Noord en West bleef de daling beperkt. Gedurende de eerste vijftien dagen van de maand maart is het gemiddeld aantal aanslagen per dag gezakt naar 47. In alle regio's, met uitzondering van Noord-Irak daalde het aantal aanslagen. Noord-Irak, van oudsher een rustige regio, is inmiddels tot de meest onrustige gebieden gaan behoren. Ook in de regio West, met daarin Falluja en Ramadi, bestaat nog veel verzet.

In Bagdad, waar in het kader van de *NATO Training Mission in Iraq* (NTM-I) Nederlands defensiepersoneel ontplooid is, is sprake van een voortdurende onrustige toestand met dagelijks gewelddadige incidenten. Al geruime tijd vindt eënderde van alle aanslagen in Irak tegen (met name) de *Multi-National Forces in Iraq* (MNF-I) maar ook tegen de Iraakse veiligheidsorganisaties plaats in Bagdad. Het lange termijn gemiddelde in Bagdad – gerekend vanaf januari 2004 - ligt rond de twintig aanslagen per dag. In de aanloop naar en tijdens de verkiezingsperiode (van 26 tot en met 30 januari) werd een bijzonder hoge piek in incidentenaantallen van gemiddeld zeventig tot tachtig per dag waargenomen. In februari daalden deze aantallen naar het niveau zoals gemeten vlak voor de verkiezingen. In de eerste vijftien dagen van maart is het aantal aanslagen in Bagdad iets verder gedaald.

Het huidige verzet in Bagdad tegen de MNFI, de Iraakse overheid en haar (veiligheids)instellingen bestaat uit diverse, voornamelijk sunnitische, militante groeperingen. Vooral in de omgeving rond *Bagdad International Airport* (BIAP) en de omgeving rond de *International Zone* (ook wel *Green Zone* genoemd), zijnde het gebied waar eenheden van de MNFI en de Iraakse regeringszetel gevestigd zijn, worden veel gewelddadige incidenten waargenomen. In zijn algemeenheid geldt dat alle naderingswegen naar deze zone of andere MNFI-locaties onveilig zijn.

De veiligheid van het Nederlandse militair personeel in Bagdad, met name bij verplaatsingen tussen locaties in gebruik bij de MNFI, blijft nadrukkelijk een punt van zorg. Er vinden regelmatig aanvallen plaats op MNFI-locaties en op de routes daartussen. Nederlands MNFI-personeel is op dit moment onder meer gelegerd in *Camp Victory*, nabij BIAP, en de *International Zone*. Het Iraakse verzet zal ook de NTM-I zien als een geval van ongewenste buitenlandse aanwezigheid, of zelfs als niets anders dan een ander deel van de MNFI, en deze missie aanvallen als men daartoe de mogelijkheid ziet.

De komende dagen of weken worden de politieke prijzen verdeeld. Een deel van de groeperingen die zich zowel politiek als met geweld manifesteert, zal zich vooralsnog rustig houden om de eigen politieke kansen niet te verspelen. De verwachting is echter dat vanuit de hoek van de verliezers op zijn minst overwogen wordt om (opnieuw) naar geweld te grijpen om de eigen positie alsnog te behouden of te versterken.

Met de terugtrekking van Nederlands personeel en materieel die thans plaatsvindt, worden de routes vanuit Muthanna naar Koeweit frequenter gebruikt door Nederlandse troepen. De grootste dreiging op de aan- en afvoerroutes in het operatiegebied van de MNDSE blijft uitgaan van aanslagen met *Improvised Explosive Devices* (IED) en Klein Kaliber Wapens (KKW). Grootschalige aanslagen op konvooiën en patrouilles door middel van *Vehicle Borne Improvised Explosive Devices* (VBIED) zijn zeldzaam in Zuid-Irak. Criminele activiteiten op de routes blijven aan de orde van de dag. Activiteiten als *carjac-*

king, overvallen, ontvoeringen en plunderingen van gestrande voertuigen vormen een bedreiging voor de veiligheidssituatie voor voertuigen van de MNFI. Criminele activiteiten zijn overigens vooral gericht tegen onbeveiligde, civiele konvoeien. Het aantal incidenten op de verschillende routes in Zuid-Irak lijkt zich inmiddels te stabiliseren op zes tot negen per week. Grootschalige aanvallen op de MNFI op de routes zijn voornamelijk uitgebleven. De overheid van Koeweit geeft signalen af dat men de dreiging van terroristische aanslagen in het land als laag inschat. Ondanks enkele incidenten is de situatie rondom de routes relatief rustig en stabiel te noemen, met name in de omgeving van Basra.

De Badr-organisatie, de paramilitaire organisatie van de SCIRI, heeft recent (weer) maatregelen aan de interim-regering voorgesteld om deze organisatie meer invloed te geven. Er dienen speciale veiligheidseenheden buiten de overheidsstructuren te worden opgericht en de verantwoordelijkheid voor de veiligheids- en ordehandhaving in Bagdad en Zuid-Irak moet bij deze organisatie worden neergelegd. Vanwege ineffectiviteit van de huidige veiligheidsorganisaties, wil de Badr-organisatie een speciale politie-eenheid oprichten met als doel het aangrijpen van het terroristennetwerk van al-Zarqawi. De voorgestelde maatregelen zullen op weerstand stuiten bij delen van de Iraakse bevolking, maar ook een ongewenst precedent kunnen scheppen. Ook kunnen de tegenstellingen tussen de bevolkingsgroepen hierdoor worden verscherpt.

Na een periode van relatieve rust is met diverse aanslagen op de MNFI in de provincies Maysan, Basra en Dhi Qar het geweld weer opgevlamd. De acties zijn niet opgeëist. Omdat diverse lokale militeaire leiders het niet eens zijn met de door Muqtada al-Sadr uitgestippelde politieke koers voor zijn beweging, moet rekening worden gehouden met uitvoering van gewelddadige acties door *hardliners* behorend tot een shi'ietische militeaire. In de directe nabijheid van de Imam Ali moskee in Najaf is recent een grote wapen- en munitievondst gedaan.

Politieke situatie

De Iraakse regeringsformatie verloopt moeizaam. De belangrijkste gesprekken gaan tussen de shi'ietische *United Iraqi Alliance* (UIA) en de Koerdische Alliantie (KA) die tezamen, met respectievelijk 140 en 75 zetels, de benodigde tweederde meerderheid in het in totaal 275 zetels tellende (overgangs)parlement vormen. De door de UIA naar voren geschoven kandidaat-premier Ibrahim al-Jafari heeft langdurig gesproken met de Koerdische leiders Talabani (kandidaat-president) en Barzani. Dit overleg kent twee aspecten. In de eerste plaats hebben de Koerden enkele inhoudelijke eisen gesteld, zoals een autonome Koerdische provincie (met Kirkuk), een deel van de olie-inkomsten van dat gebied en het handhaven van de eigen strijdmacht (*peshmerga*). In de tweede plaats maken de Koerden aanspraak op enkele (zware) regeringsposten zoals het presidentschap en het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De UIA nomineert, naast Jafari als premier, Adil Abd al-Mahdi voor een regeringspositie.

Er zijn meerdere redenen voor de vertraging die de regeringsformatie oploopt. Natuurlijk staan de wederzijdse politieke eisen hierbij op de voorgrond, maar ook de onervarenheid van sommige politieke actoren met dit proces en onvoldoende onderling vertrouwen spelen een rol. Daarnaast moet worden bedacht dat de UIA in wezen een gelegenheidscoalitie is met uiteenlopende deelnemers. Voor de KA geldt dit minder door het aanzienlijke overwicht van de twee grote Koerdische partijen, de Koerdische Democratische Partij (KDP) en de Patriottische Unie van Koerdistan (PUK).

Hieruit vloeit voort dat de UIA-onderhandelaars voortdurend rekening moeten houden met de rijk geschakeerde achterban en in voorkomend geval ruggespraak houden. Dit zal zeker gelden voor de verdeling van regeringsfuncties, waarin de meeste UIA-facties een aandeel willen hebben. Niettemin beseffen de onderhandelaars dat, gezien de stemverhoudingen, een akkoord tussen de UIA en KA in wezen de enige optie is voor een stabiele (overgangs)regering. Met een dergelijk akkoord als basis kunnen vervolgens vertegenwoordigers van andere politieke partijen (Allawi) en bevolkingsgroepen (sunnieten) toetreden om het draagvlak onder de Iraakse bevolking te vergroten.

Indien de UIA en de KA hierin niet slagen, bestaat de kans dat de UIA zal uiteenvallen in verschillende facties en partijen. Voordeel is dan dat er mogelijkheden ontstaan voor nieuwe coalitievorming, zoals tussen de KA, de lijst van Allawi (met een kans voor Allawi om zijn functie te behouden) en enkele shi'ietische partijen en afgevaardigden. Nadeel is echter dat een dergelijke coalitieregering minder bestendig zal zijn, omdat men er dan niet in is geslaagd andere (mogelijk belangrijke) shi'ietische partijen te coöpteren. Hun oppositie en het geringere draagvlak onder de bevolking zouden kunnen uit-

monden in een instabiel politiek klimaat. Hoe dan ook heeft op woensdag 16 maart de eerste vergadering van het nieuwe (overgangs)parlement plaatsgevonden. Tijdens de eerste, korte bijeenkomst zijn de leden van het parlement beëdigd. Er zijn geen besluiten genomen; er is dus ook nog geen voorzitter gekozen. Voorzover bekend is geen datum voor een vervolgbijeenkomst vastgesteld.

In Muthanna is de nieuw gekozen provinciale raad voor het eerst bijeengekomen. De nieuwe voorzitter is Mohammed al-Zayadi, terwijl Mohammed al-Hassani is herkozen als gouverneur. Het valt te verwachten dat er geen (noemenswaardige) veranderingen zullen plaatsvinden in het beleid dat Hassani al sinds oktober 2003 uitdraagt. Ofschoon deze beleidscontinuïteit de politieke stabiliteit in Muthanna ten goede komt, is het aannemelijk dat zijn rivaal Zayadi bij tijd en wijle zal proberen de politieke strijd met Hassani aan te gaan.

BALKAN

In het verleden is met name Bosnië-Herzegovina een permissieve omgeving gebleken voor organisaties die sympathiseren met onder meer het al-Qa'ida netwerk. Er zijn aanwijzingen dat dit land nog steeds als een zogenaamde *safe haven* fungeert voor vermeende terroristen. Ook wordt verondersteld dat zich in Bosnië-Herzegovina aan al-Qa'ida gelieerde *sleepers cells* bevinden. Hoewel EUFOR, de onder EU-vlag opererende opvolger van SFOR waaraan ook Nederland een bijdrage levert, een onwaarschijnlijk doelwit voor terroristische acties wordt geacht, is nog steeds sprake van observatie van internationale militaire locaties door verdachte elementen.

In het geval van terroristische acties op de Balkan zal de Amerikaanse presentie waarschijnlijk als primair doel worden gezien. Daarbij kan echter ook (gecoloceerd) Nederlands personeel slachtoffer worden. De terroristische dreiging in Bosnië-Herzegovina en Kosovo, waar Nederlandse militairen werkzaam zijn op het hoofdkwartier van KFOR en bij de *European Union Monitor Mission (EUMM)*, wordt onveranderd als gemiddeld ingeschat. Voor Macedonië, waar Nederlandse eenheden (KMar) en politiepersoneel actief zijn binnen de EU-politiemissie Proxima, wordt deze nog steeds als laag ingeschaald. Hoewel met aanslagen voortdurend rekening dient te worden gehouden, is er op basis van de huidige informatie geen sprake van een verhoogde terroristische dreiging.

De vooruitgang in het Bosnische vredesproces blijft achter bij de verwachtingen. De traditionele mono-etnische partijen, die uitgebreide banden hebben met criminele organisaties, blijven dominant en houden het land verdeeld. De opbouw van een op inter-etnische samenwerking berustende eenheidsstaat is ook nu, tien jaar na de ondertekening van het Dayton-vredesakkoord, nog altijd problematisch. Naar verwachting zullen afname van de internationale aandacht voor en betrokkenheid bij de situatie in Bosnië-Herzegovina de op decentralisatie gerichte tendensen in het land versterken.

In december 2004 heeft Hoge Vertegenwoordiger Paddy Ashdown andermaal sancties uitgevaardigd tegen Bosnië-Herzegovina. Aanleiding voor deze sancties was het feit dat het land nog altijd niet heeft voldaan aan de criteria voor toetreding tot het "*Partnership for Peace*" (PfP)-programma van de NAVO. De sancties waren in de praktijk uitsluitend gericht tegen de Bosnisch-Servische republiek (RS). Zij hadden in het bijzonder tot doel de mogelijkheden voor het beschermen van prominente verdachten van oorlogsmisdaden te reduceren. Deze maatregelen vormen een bedreiging van de vitale belangen van prominente Bosnisch-Servische politici en resulteerden aanvankelijk in de terugtrekking van deze functionarissen uit bestuursorganen op RS- en nationaal niveau.

Op 15 februari jl. is een nieuwe (zwakke) regering voor de RS gepresenteerd en inmiddels nemen ook Bosnisch-Servische ministers na een korte boycot weer deel aan de vergaderingen van de Bosnische ministerraad. Er is echter nog steeds geen sprake van bereidheid van RS-zijde om mee te werken aan de implementatie van hervormingen, die een verdere uitholling van de entiteiten ten gunste van de centrale bestuursinstellingen impliceren. Nieuwe, meer ingrijpende strafmaatregelen op last van Ashdown zijn derhalve de komende maanden niet uitgesloten. Gewelddadige acties versus internationaal personeel zijn tot op heden in Bosnië-Herzegovina uitgebleven. Met dergelijk incidenten moet echter rekening worden gehouden naarmate de vitale belangen van bevolkingsgroepen en hun elites daadwerkelijk in het geding komen. Naar verwachting zullen er zich in Bosnië-Herzegovina geen grootschalige (gewelddadige) protesten voordoen indien EUFOR erin zou slagen prominente van oorlogsmisdaden verdachte personen te arresteren.

Het vredesproces in Kosovo blijft moeizaam verlopen vanwege de inter-etnische wrijvingen en de activiteiten van criminele groeperingen. Na de inter-etnische onlusten van medio maart 2004 is de situatie in de onder internationaal toezicht gestelde Servische provincie enigszins gestabiliseerd, maar nog onverminderd fragiel. De vooruitzichten voor een vruchtbare inter-etnische politieke dialoog tussen de Albanese meerderheid en de Servische minderheid in Kosovo blijven ongunstig. Dit wordt versterkt doordat de etnisch-Albanese leiders blijven inzetten op een spoedige start van de onderhandelingen met de Internationale Gemeenschap (IG) over de onafhankelijkheid van Kosovo.

Op 8 maart jl. werd een aanklacht van het Internationaal Joegoslavië Tribunaal (ICTY) tegen de Kosovoarse premier Ramush Haradinaj geopenbaard, waarna deze direct zijn functie neerlegde. Sinds het daaropvolgende, vrijwillige vertrek van Haradinaj naar Den Haag is de situatie in Kosovo door intensieve samenwerking tussen vertegenwoordigers van de IG en de etnisch-Albanese leiders relatief rustig gebleven. Aangenomen wordt echter dat de duur van Haradinajs verblijf in Den Haag mede bepalend is voor de coöperatieve houding van de etnisch-Albanese bevolking. Het merendeel van de etnische Albanese acht de populaire Haradinaj onschuldig en gaat ervan uit dat hij op korte termijn in Kosovo tijdelijk onder huisarrest wordt geplaatst.

Naarmate de gespannen situatie rond het vertrek van Haradinaj voortduurt, zal de vraag of de voormalige premier op borgtocht wordt vrijgelaten een doorslaggevende rol spelen bij de organisatie van demonstraties door (met name) de Kosovoarse veteranenorganisatie (ShVL). In het verleden hebben (grootschalige) protestacties geleid tot onlusten en is gebleken dat ondergrondse etnisch-Albanese structuren nog steeds in staat zijn om in korte tijd hun netwerken te mobiliseren. Deze netwerken komen in belangrijke mate overeen met de ten tijde van de strijd tegen de Serviërs gevestigde UCK-structuren. Indien een verzoek om voorlopige vrijlating van Haradinaj door het ICTY wordt afgewezen, zullen naar verwachting protesten volgen. Intussen blijft de kans op nieuwe geweldsuitbarstingen in Kosovo onverminderd hoog.

Het staat vast dat de recente reeks bomaanslagen, waarbij op 15 maart jl. een aanslag op de Kosovoarse president Ibrahim Rugova, de fragiele veiligheidssituatie ondergraaft. Aangenomen wordt dat radicaal-nationalistische, etnisch-Albanese groeperingen door middel van dergelijke incidenten trachten de toestand in Kosovo te destabiliseren. Hoewel vertegenwoordigers van de IG zich inspanssen om de stabiliteit te bewaren, zal de (mislukte) aanslag op de nog altijd populaire Rugova naar verwachting leiden tot onrust onder de etnisch-Albanese bevolking. De kans bestaat dat demonstraties en/of aanslagen uit etnisch-Albanese hoek zich (direct) zullen richten tegen de internationale presentie, met name in relatie tot het Haradinaj-dossier, terwijl ook inter- en intra-etnisch geweld niet kan worden uitgesloten.

In Kroatië heeft een aantal EU-ambassades en internationale organisaties onlangs een dreigbrief van de zogenaamde 'Kroatische Radicale Beweging' ontvangen. Deze tot op heden onbekende groepering kondigt in dit schrijven aan voornemens te zijn aanslagen te plegen op Europese burgers die verblijven in Kroatië. Hierbij worden specifiek Nederlanders als doelwit genoemd, omdat Nederland onderdak biedt aan het ICTY. Hiermee zou de 'Kroatische Radicale Beweging' stelling willen nemen tegen de kritische houding van de EU inzake de toetredingsonderhandelingen met Kroatië. De EU wil namelijk eerst de van oorlogsmisdaden verdachte oud-generaal Ante Gotovina uitgeleverd zien.

Vaststaat dat de stemming in Kroatië over de wenselijkheid van toetreding van het land tot de EU aan verandering onderhavig is. Met name de duidelijke eis dat Zagreb volledig dient samen te werken met het ICTY en in dat kader Gotovina moet uitleveren, zou ertoe hebben geleid dat ongeveer tweederde van de Kroatische bevolking vraagtekens zet bij een EU-lidmaatschap. Hoewel individuele acties tegen EU-burgers niet kunnen worden uitgesloten, wordt het onwaarschijnlijk geacht dat de groeiende aversie onder de Kroatische bevolking tegen de EU zal leiden tot gewelddadige protesten. De dreigbrief lijkt dan ook eerder symptomatisch voor de toegenomen kritiek onder Kroaten op zowel het eisenpakket van de EU als op pro-EU landgenoten, dan dat het schrijven de voorbode vormt voor gewelddadige acties tegen EU-burgers, inclusief Nederlanders.

AFGHANISTAN

Het aantal incidenten in het gebied van verantwoordelijkheid van de Kabul Multinationale Brigade (KMNB) van ISAF is in de afgelopen week gelijk gebleven. Na de presidentsverkiezingen van najaar 2004 is een daling van het aantal incidenten ingezet en momenteel is het in het gebied erg rustig. Deze tendens wordt naar alle waarschijnlijkheid versterkt door de ongewoon strenge winter, die het optreden van de *Opposing Militant Forces* (OMF), zo dat al gepland was, in de kiem smoort. Ook het verzoeningsplan van president Karzai, in het kader waarvan momenteel onderhandelingen worden gevoerd met gematigde Taliban teneinde hen bij de wederopbouw van de staat te betrekken, draagt wellicht bij aan de relatieve rust. Binnen de Taliban heerst echter een diepe verdeeldheid over deze initiatieven en het staat wel vast dat een deel van de OMF niet op de uitnodiging tot verzoening zal ingaan. Na de winter zal daarom rekening moeten worden gehouden met een opleving van het geweld, in de inmiddels bekende vorm van (VB)IED-aanslagen en raketbeschietingen. Tot grootschalig optreden in en rond Kabul zullen de OMF ook dan echter niet in staat zijn. De belangrijkste overige mogelijke redenen voor onvrede en onrust zijn de benoemingen van nieuwe overheidsfunctionarissen en de laatste stadia van het ontwapenings- en demobilisatieprogramma (DDR). Deze aspecten lijken momenteel echter niet tot werkelijk grote problemen te leiden.

Buiten de omgeving van Kabul zijn de OMF nog steeds voornamelijk actief in het oosten en het zuid-oosten van Afghanistan. Na een daling van het aantal aanslagen en gewelddadigheden gedurende de afgelopen maanden zijn er nu eerste voortekenen dat de OMF weer actiever aan het worden zijn, mede als gevolg van de zich verbeterende weersomstandigheden. Het optreden van de OMF bestaat in hoofdzaak nog uit kleinschalige acties zoals onderling niet samenhangende raket- en mortierbeschietingen op bases van de *Coalition Forces* (CF), hinderlagen op konvoien van CF en ANA (*Afghan National Army*) en het aanbrengen van IED langs belangrijke aanvoerroutes. Meestal betreft het 'hit and run'-acties die door kleine groepjes strijders werden uitgevoerd. De al genoemde onenigheid onder de OMF, waarbij sommige groeperingen de wapens willen neerleggen en van het verzoeningsaanbod van president Karzai gebruik willen maken en anderen de gewapende strijd willen voortzetten, kan op termijn tot verdere radicalisering en verharding van de opstelling van de achterblijvers leiden, waardoor hun optreden van karakter kan veranderen. De kans op zelfmoordacties zou dientengevolge kunnen stijgen.

Ondanks dat het aantal incidenten in de provincie Kandahar de afgelopen periode verder is afgenomen, is de veiligheidssituatie als gevolg van een aantal factoren als zeer gespannen te beschrijven. Als eerste zijn, met name door de extreem strenge winter, de OMF vrijwel niet in staat geweest om aanslagen te plegen. Er zijn echter aanwijzingen dat de OMF de winterperiode hebben gebruikt om nieuwe aanslagen voor te bereiden en deze vervolgens daadwerkelijk gaan uitvoeren als de weersomstandigheden zijn verbeterd. Een tweede factor van invloed op de veiligheidssituatie is de toegenomen dreiging van ontvoeringen van zowel personeel van NGO's als van lokale bevolking. Het gaat hierbij vrijwel zeker om criminele organisaties die de ontvoeringen willen uitvoeren met het innen van losgeld als doel. De machtsstrijd die gaande is tussen de verschillende Pashtunstammen in Kandahar leidt tot een toename van de onderlinge spanningen. Gecombineerd met het ongenoegen over de Amerikaanse militaire aanwezigheid, ontevredenheid over het lokale bestuur en het algemene gevoel van onveiligheid onder de bevolking, hebben deze spanningen al geleid tot gewelddadige confrontaties, onder andere tijdens een demonstratie. Op donderdag 17 maart heeft (hebben) zich één of meerdere explosies (mogelijk bomaanslagen) voorgedaan in de stad Kandahar. De achterliggende motieven en de daders zijn vooralsnog onbekend.

In de provincie Baghlan, waar het Nederlandse *Provincial Reconstruction Team* (PRT) actief is, zijn merkbare activiteiten van de OMF nog steeds uiterst beperkt in aantal. Een onzekere factor is ook hier een aantal benoemingen van overheidsdienaren, zoals die van gouverneur Juma Khan Hamdard, tegen wie veel weerstand onder sommige plaatselijke machthebbers bestaat, tot gouverneur van de provincie. In het algemeen bestaat in de Pashtun-enclaves in dit deel van Afghanistan, en dan vooral in de stad Baghlan, de mogelijkheid van werving van ontevreden Pashtun voor steun of deelname aan OMF-activiteiten. Regelmatig vinden er incidenten plaats die in verband staan met criminaliteit, vaak gerelateerd aan drugsteelt en -handel. Meestal betreft het daarbij conflicten tussen Afghanen onderling en richt het geweld zich niet tegen de aanwezige buitenlanders. Soms doen zich echter gevallen voor, waarin personeel van een PRT of van een NGO 'op het verkeerde moment op de verkeerde plaats' is, daardoor criminele activiteiten verstoort en op die manier bij een conflict betrokken raakt. De

drugsbestrijdingscampagne, waarmee de regering inmiddels een begin heeft gemaakt, kan leiden tot moeilijkheden met daardoor benadeelde partijen, die het PRT kunnen gaan zien als 'tegenpartij' in die campagne. Om hun inkomsten uit de drugsteelt en -handel zeker te stellen, zouden die partijen zich gewapenderhand tegen het PRT kunnen keren.

Het normbeeld betreffende het gebied van verantwoordelijkheid (AOR) van ISAF is ongewijzigd. Naast de mogelijke inzet van KKW en RPG, dient onverminderd rekening te worden gehouden met raketbeschietingen vanaf de rand van de AOR van KMNb. Daarbij zijn bovenal ISAF-locaties het doelwit. Ook worden er nog altijd pogingen ondernomen om ISAF-voertuigen aan te vallen met behulp van IED, die langs de weg worden ingegraven en van afstand tot ontploffing worden gebracht. Het risico op zelfmoordaanslagen blijft een voortdurend gegeven, evenals ontvoeringen van personeel van VN, NGO's en andere internationale organisaties.

Het helikopterdetachement dient tijdens vluchten rekening te blijven houden met de mogelijkheid van de inzet van KKW tegen de helikopters. Ook de aanwezigheid van luchtdoelartilleriesystemen en *MAN Portable Air Defence Systems* (MANPADS) is reden voor waakzaamheid. Tijdens het verblijf aan de grond op Kabul International Airport bestaat er een beperkt risico van beschieting van het complex met raketten, voornamelijk uit noordoostelijke richting. Dit risico geldt ook voor het aanvliegen dan wel opstijgen van onder meer Nederlandse militaire vliegtuigen, die sinds begin december jl. direct op Kabul vliegen.

Ook het veiligheidsnormbeeld in de provincie Baghlan is ongewijzigd. Het grootste risico voor het Nederlandse PRT in Pul-e Khumri gaat uit van raketten (107 - 122 mm) waarmee het kamp onder vuur zou kunnen worden genomen en van IED langs de weg. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met criminele activiteiten, waaronder roofovervallen, en met de mogelijke gevolgen van de anti-drugscampagne in de provincie. De houding van de bevolking ten opzichte van het PRT is nog steeds positief, al kan voorzichtig worden geconstateerd dat de hooggespannen verwachtingen van de bevolking enigszins zijn getemperd door het uitblijven van directe verbeteringen in hun leefsituatie na de komst van het PRT. Als echter het PRT gezien gaat worden als 'verlengstuk' van één bepaalde partij of stroming bestaat de kans dat die houding zeer snel omslaat.

De veiligheidssituatie in Kandahar is verder verslechterd als gevolg van politieke spanningen tussen de verschillende Pashtun stammen. De belangrijkste dreiging voor de in Kandahar aanwezige Nederlandse militairen vormen de activiteiten van de OMF, met name in de vorm van inzet van IED. Hoewel niet specifiek tegen buitenlandse militairen gericht, kunnen ook gewelddadigheden als gevolg van de onderlinge machtsstrijd indirect een risico vormen.

ISRAËL/UNTSO/LIBANON

De situatie op de Golanhoogten is relatief stabiel. Met UNDOF/UNTSO in de rol van supervisor zetten alle betrokken partijen zich in om zoveel mogelijk de rust te bewaren rond de Golan. Als reactie op het aanbod van de Syrische president Assad (december 2004) dat deze, zonder eisen vooraf, bereid is tot vredesoverleg met Israël, heeft premier Sharon aangegeven daartoe onder voorwaarden genegen te zijn. Zijn belangrijkste voorwaarde hierbij is dat Syrië de steun aan radicale groepen (Hezbollah, Palestijnen) staakt. Deze eis wordt overigens door de VS onderstreept, terwijl ook Egypte en Jordanië hierop aandringen. Wat dit betreft, is met de door de Palestijnse Autoriteit en Israël hervatte dialoog, die zou moeten resulteren in een wapenstilstand gevolgd door hernieuwd *road map*-overleg, de druk op Syrië toegenomen. Deze ontwikkeling lijkt een extra reden voor Syrië te zijn geweest om onlangs met Jordaanse bemiddeling geheim direct contact met Israël aan te gaan. Voor Israël heeft echter de terugtrekking uit de Gaza Strook, volgens plan te beginnen in juli a.s. en af te ronden in de herfst van dit jaar, prioriteit.

Ingevolge de internationale en nationaal-Libanese druk heeft Syrië aangegeven zijn troepen gefaseerd uit Libanon terug te trekken. In de eerste fase – tot eind maart – zullen alle Syrische eenheden zich terugtrekken naar de Beqaa-vallei, richting de Syrische grens. In de tweede fase zal een Syrisch-Libanese commissie vaststellen welke Syrische eenheden voor hoelang in de Beqaa dienen te blijven om daarna definitief te vertrekken, aldus Damascus. Het is echter denkbaar dat Syrië een beperkte troepenmacht (2000 man?) in de oostelijke Beqaa-vallei wil houden als flankdekking tegen eventuele

Israëlische acties. De politiek-strategische overweging van Syrië dat de kwestie Libanon samenhangt met een vredesregeling met Israël over de Golan, speelt hierbij eveneens een rol. Overigens bevinden van de circa 15.000 Syrische militairen zich al 10.000 sinds geruime tijd in de Beqaa. Enkele eenheden (ter sterkte van twee bataljons) zijn inmiddels al geheel naar Syrië teruggekeerd.

In het Libanees-Israëlische grensgebied, in het bijzonder de enclave 'Shebaa-boerderijen' die door Israël wordt bezet, voert de Libanese Hezbollah incidenteel acties tegen *Israeli Defence Forces* (IDF)-eenheden uit, laatstelijk in januari. Zoals gebruikelijk leidde dit tot Israëlische vergeldingsacties tegen Hezbollah-doelen in Libanon. Syrië, dat invloed heeft op Hezbollah, kan gezien het risico voor de eigen veiligheid geen escalatie van de spanningen in dit gebied toestaan. Er zijn geen indicaties voor een expliciet tegen Nederlandse belangen / Nederlandse UNTSO-waarnemers gerichte dreiging.